

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ 6 дин.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 "
 ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 "

НЕДЕЉА 29. АВГУСТА 1893.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИЕ. ОД ВРСТЕ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
 А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

Неплаћена писма не примају се.

ОБЈАВА

Хемијским анализама, до сада чињеним над водом из београдских водовода доказано је, да је вода из повог водовода много здравија и чистија од оне из старог реконструисаног водовода.

С тога суд општине вар. Београда *пореучује* грађанству, да у данима, када прети опасност од колере, употребљује за пиће и кување искључиво воду из повог водовода београдског. За друге своје намирнице може се служити водом из старог водовода али воду Савску и Дунавску да никако не употребљује.

Од стране суда општине вар. Београда 27. Августа 1893. г. АБр. 4869.

ОБЗНАНА

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 27. овог месеца Бр. 5845. ставља се до знања свима онима обвезницима — резервистима редовне војске, који су зимус издржали десетодневно вежбање, да и они имају следовати позиву, да издрже вежбање са осталим обвезницима, који су позвати наредбом исте команде од 6 и 19 Августа ове год. ПБр 39 и 46.

Од стране суда општине вар. Београда 27. Августа 1893. год. АБр. 4917.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

Ради предохране од колере, која се појавила у суседним нам државама: Румунији и Аустро-Угарској, Г. Министар унутрашњих дела наредио је, да се на свима улазним станицама у нашу државу врши лекарски преглед над долазећим путницима, и да се подвргну тродневном посматрању сви они путници, који долазе из држава колером заражених.

Управа вароши београда доставила је суду општинском, да поједини путници, који долазе из држава колером заражених, махом при улазу намерно вазују и означају погрешно стан где ће одсести, те тиме

онемогућавају тачну контролу о тродневном посматрању од стране лекара, а предпоставка је основана, да нам се на овај начин и оваким поступком долазећих путника из држава колером заражених, може лако колера унети и у нашу земљу.

Да би се ова контрола што тачније могла вршити, суд општински наређује свима гостионичарима и приватним грађанима у овад. вароши, да одмах пријављују дошавше путнике из држава колером заражених, како би се над истима могао извршити лекарски преглед и подвргнути посматрању.

Ко поступи противно овом наређењу, казниће се према распису г. мин. унутр дела од 22. Септембра 1892. год. СБр. 7348, а по чл. 33. тач. 2. санитет. закона до 30 дана затвора или 150 динара новчано Исто ће се овако казнити и путник, који не оде лекару на преглед.

Од стране суда општине вароши Београда, 25. Августа 1893. год. АБр. 4820.

ОБЈАВА

Досадањи вашар, који се је у општини Крушевачкој држао на дан 8, 9 и 10 Септембра сваке године, држаће се и ове године као и прошле у дане 6, 7 и 8 Септембра, на коме ће се вашару продавати сви ово земаљски производи законом дозвољени.

Од суда општине Крушевачке, 20. Августа 1893. год. РН. 1000.

ОБЗНАНА

У вези свог наређења АБр. 2366 од 30. Априла о. г. Суд општине вароши Београда објављује грађанству, да ће Управа Водовода од 1. Октобра ове године наплаћивати воду према члановима 8 и 9. правила за издавање воде, од свију спих кућа, које су до 1. Јуна о. г. са водоводом спојене без обзира на то, да ли се вода у кући троши или не, или да ли је инсталација у кући извршена или не.

Ово решење своје суд општине вароши Београда оснива на чл. 2 и 13. правила за везивање водовода са зградама у Београду и издавање воде из истог водовода, која су правила добила закону силу решењем владе Њ. В. Краља од 10. Јуна 1892. год. ПБр. 10381 основаним на чл. 6. 7. и 9. зак. о варошкој трошарини у Београду од 13. Јуна 1884. год.

АБр. 4717 Од суда општине вароши Београда 19. Августа 1893. год у Београду.

ОБЈАВА

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 6. Августа ове год. ПБр. 39. позивају се резервисти и обвезници редовне војске доле означених јединица на вежбу и то: 1. Пиротехничка чета, да дође 20 Августа тек. год. увече на конак на зборно место — Крагујевац, гди ће се вежбати од 20. Августа па закључно до 10. Септембра ове год. у фабрици и лабораторији. Обвезници ове јединице имају доћи 20 овог месеца у 4. часа у јутру на железницу гди ће путовати са теретним возом бр. 41.

2. Коњичка бригада и то: II и III. активни коњички пук са штабовима и својом пописном комором и товарним коњима, да дође 6. Септембра тек год. увече на конак на зборно место — Буприја, гди ће се вежбати од 6. па закључно до 28 Септембра ове год.

3. Брдски артиљеријски пук, са својом пописаном комором и товарним коњима, да дође 18. Септембра тек. год. увече на конак на зборно место — Крушевац, гди ће се вежбати од 18 па закључно до 28. Септембра ове год. Стоку ове јединице сваки сопственик довешће 12. Септембра ове год. на трвалиште ради комисијског прегледа. Обвезници ове јединице имају доћи 18. Септембра у 4 часа у јутру на железничку станицу гди ће ду путовати са теретним возом бр. 41.

4. VII. активни пешадијски пука Краља Александра I. са пуков. и батаљоним штабовима, III. активни гардијски пук са пу-

ков. и батаљоним штабовима, са својом пописаном комором и товарним коњима, и месарска чета да дођу 9. Септембра т. г. увече на копак на зборно место и то: VII. пук на бањичко брдо III. пук на топчидерско брдо више Вајферта гди ће се вежбати од 9. па закључно до 22. Септембра ове год.

5. Допунски батаљон III гардијског пука, допунски батаљон VII. пешадијског пука и местне трупе свију родова војске са својом пописаном комором и товарним коњима, да дођу 9. Септембра тек. увече на копак на зборно место и то: Допунски батаљон III гардијског пука на топчидерско брдо, а остали на Тркалиште, гди ће се вежбати 10 и 11. Септембра ове год.

6. Штаб и сви ескадрони дивизијске коњице са својом пописаном комором и товарним коњима, да дођу 9. Септембра тек. год. увече на копак на зборно место — „западни врачар“ код војног сењака, гди ће се вежбати од 9. па закључно до 20. Септембра ове год.

7. Допунски ескадрон дивизијске коњице, са својом пописаном комором и товарним коњима, да дођу 9. Септембра тек. год. увече на копак на зборно место — „западни врачар“ код војног сењака, гди ће се вежбати 10. Септембра ове год.

8. Дунавски артиљеријски пук и то: Штаб пука и I. дивизиона, по том 1, 2, 3 и 7. батерија, са целом пописаном запрегом за топове и каре, као и са целом комором и товарним коњима, (само обвезници и резервисти 7 батерије, да дођу без стоке,) имају доћи 9. Септембра ове год. увече на копак на зборно место — Топчидерско брдо више Вајферта, гди ће се вежбати од 9 па закључно до 18. Септембра ове год. Сваки сопственик стоке ове јединице, довешће исту на тркалиште дан раније од позива на вежбу ради комисијског прегледа.

9. Допунска батерија дунавског артиљеријског пука, без стоке, да дође 17. Септембра т. год. увече на копак на зборно место топчидерско брдо више Вајферта, гди ће се вежбати 18. Септембра ове године.

10. Болничарске чете, дивизијска етапна пољска болница, дивизијска марвена пољска болница и дивизијска санитарска колопа, без стоке, да дођу 1. Октобра ове год. увече на копак на зборно место — Тркалиште, гди ће се вежбати 2 и 3. Октобра ове год.

11. II. ги дивизион дунав. артиљеријског пука и то: 4, 5, 6 и 8. батерија, са целом пописаном запрегом за топове и каре као и са комором и товарним коњима, (само обвезници и резервисти 8 ме батерије, да дођу без стоке), имају доћи 1. Октобра ове год. увече на копак на зборно место — Топчидерско брдо више Вајферта гди ће се вежбати од 1. па закључно до 10. Октобра ове год. Сваки сопственик стоке ове јединице, довешће исту на тркалиште дан раније од позива на вежбу ради комисијског прегледа.

12. Дивизијска профијант колопа, пекарске чете са покретном пекарницом, занатлијска чета и дивизијски, марвена депо без стоке да дођу 15. Септембра ове год. увече на копак на зборно место — Тркалиште, гди ће се вежбати 16 и 17. Септембра ове год. Ослобођавају се од све вежбе само они резервисти пекарске и месарске чете који су летос издржавали вежбу.

13. Дивизијска мунициона колопа са покретном артиљеријском радионицом, дивизијска војна пошта без стоке, да дође 10. Октобра ове год. увече на копак на зборно место — Тркалиште, гди ће се вежбати 11 и 12. Октобра ове год.

14. Мунициона колопа коњичке бригаде без стоке, да дође 13. Октобра тек

год. увече на копак на зборно место — Тркалиште гди ће се вежбати 14. и 15. Октобра ове год.

Обвезници, који се имају вежбати мање од три дана, храниће себе и стоку о свом трошку.

Сваки обвезник попеће собом војнички билет одело и обућу, кошуље, цео прибор за јоло и пиће и за покривање ћебе или пољаву.

Према наређењу исте команде од 17. Јула ове год. Бр. 4635 до 5345. Позивају се обвезници дивизијске коњице I. позива народне војске са својим штабом сви на коњима са јахаћим прибором, и сва комора за штаб и ескадроне да неизоставно 20. Августа тек. год. увече на копак дођу на зборно место — „Западни врачар“, гди ће се вежбати само седам дана.

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 13. Августа ове год. Бр. 5404. Позива се пекарска чета I. позива народ. војске, да место 1. Септембра, увече на копак на зборно место — бањичко брдо предстане 20. Августа ове године гди ће се вежбати 21 и 22 истог месеца.

Који обвезник неби овом позиву следовао строго ће бити кажњен, а при том издржаће дупло вежбања о свом трошку.

Од стране Суда општине вар. Београда 13. Августа 1893. г. АБр. 4415—4467.

ОБЈАВА

Комисија за регрутовање младића за стални кадар, за ову календарску годину, отпочеће свој рад 12. Августа ове године и радиће до 17. истог месеца закључно у здању VII. пуков. окр. команде, ратарска улица бр. 10.

С тога се позивају сви младићи, који су 1873. год. рођени овде или на страни,

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У В Е З И

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЏИНУ

од 1459.—1814. године.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. београдске).

Мото:

— „Пора намъ престать быть умными чужимъ умомъ и славными чужою славою“ (Врема је да престанемо мудровати туђом памећу, и славити се туђом славом).

Карамзин.

(НАСТАВАК)

Али поред свега тога, ипак се Турци нису овим својим поразом толико заплашили, те да престану са упадањем у хришћанске земље. Већ на против, целе

1480. године по неколико пута су продирали њихови пљачкаши опет у Крањску и Штајерску.⁽¹⁾ Једина добит сас-варошке победе, била је та, што су овом приликом Турци задржани за неко извесно време, да преко Ердеља и Баната с леђа не попрете срцу Угареке, краљевој престоници „и што је Дунав овог пута остао као потпуна природна раница турске и мађарске власти.

Султан Мухамед II. није више доживео, да се за ове неке своје незнатне неуспехе освети Малији, већ у походу на Узум-Хасана у Азију умре 3. маја 1481. год.⁽²⁾ На глас његове смрти обузме целу Европу велика радост, што тај силни освајач света не успе извршити потпуно своју заклетву, дату пророку: „да неће пре заспати, нити јела окусити, нити се чиме наслађавати, нити учинити што добро, нити се на другу страну окренути, докле не продрма и копитама својих коња, не погази дрвене, сребрне и насликане богове, што су их Хришћани направили, и докле не збрише грехове њихове од истока до запада.“⁽³⁾ Европа

(1) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, B. I. S. 549—550.

(2) Hammer v. J.: Gesch. d. osm. Reiches, B. I. S. 572. — Jonquière: Hist. de l'empire ottoman, p. 181.

(3) Smičiklas T.: Povj. hrvat. knj. I. стр. 365.

која је дрхтала од страха пред једним освајачем: византијског и транезунтског царства, Србије, Босне, Албаније и свију отока Јегејскога мора, истом се тек сада мало смири.

По смрти остави Мухамед II. два сина: Бајазита и Ђема. Међу њима се изроди свађа око престола, Ђем се мораде одрећи круне, али утече 1482. год. Јовановцима на Радос, а одатле би пресељен у Француску, затим у Рим и Неапољ. Краљ Матија мишљаше, да је ово згодан тренутак, да се Турци одагнају што даље од граница мађарске краљевине, и да се срећним ратом спасу потлачени Хришћани. Стаде се спремати на рат, коме дадоше повода сами Турци.

Године 1481. учини Искендер-паша један напад у Угарску. По заповести краљевој дигне се бан темишварски, кнез Павао Бранковић, са 32 000 војника, већином Срба, па се упути 2. новембра Смедереву. Придружи му се и војвода Дмитар Јакшић, са својим јунацима из гор. Срема. Стотину коњаника под управом два брата Текелија, Николом и Андријом посла Павао напред као извидницу. Она западне у једној шуми, на турску заседу са четири пута јачом силом. Половина изгине, а другу половину

да горњих дана непремано пре подне у 7 часова предстану истој комисији ради горње цели.

Даље, имају доћи и сви неспособни за другари појединих регрута, чија неспособност даје регруту праву на скраћени рок службе, а могу доћи и други из задруге ради објашњења задружног имовног стања, како после не би било молби и жалби за скраћивање рока.

Горњих дана имају се јавити и комисији и сви привремено неспособни регрути од прошлих година, који ће собом понети комисијска уверења по којима су за привремено неспособне оглашени.

Регрутској комисији престаће и сви обвезници редовне и оба позива народне војске, који се осећају да су неспособни за војну службу, те де се том приликом и они лекарски прегледају.

Ко се горњих дана не пријави регрутској комисији сматраће се, да је службу у сталном кадру избегао и према чл. 14. закона о устројству војске кад год се ухвати до 30. година, без обзира на задружно и имовно стање, служи ће три године, а поред тога платиће и војницу.

Од стране суда општине вароши Београда, 1. Августа 1893 год. АБр. 3227.

НАРЕДБА.

Показало се да у Београду има много прекупаца, који по трговима купују и препродају разне продукте и ако нису грађани ове вароши нити подносе грађанске терете и да се тако под именом прекупаца прикривају и многе варалице кесароши и беспосличари.

Услед тога и пошто је општинска власт позвана законом, да у сваком погледу штити вако интересе општинске тако и интересе грађанства — Суд општине вароши

Београда на основу 7 и 13 тач. 36 члана закона о општинама,

Наређује:

Да од сада могу вршити прекуповање на трговима само они грађани који имају отворене радње, и они који овом суду поднесу уверење од трговачког суда, да су испунили законске прописе.

Оваквим лицима суд ће издавати дозволе, а свима осталим забраниће да на трговима врше прекуповање.

Ко противно овој наредби поступи казниће се по закону.

Овом се наредбом замењује наредба од 21. Априла 1890 год. АБр. 610.

Од стране Суда општине вароши Београда 29. Јула 1893 год. АБр. 4284.

ОБЈАВА.

Према наређењу VII пуков. окр. команде од 17. Јула ове год. Бр. 4635. позивају се сви обвезници пешаци II. позива народне војске и сва комора, да 8. Августа ове год. у вече на копак дођу на зборно место — бањичко брдо, гди ће се вежбати 9, 10 11. истог месеца. Са собом понеће и предато им оружје.

Обвезници артиљеријске и болничке чете II. позива народ. војске и сва комора, позивају се, да 16. Августа ове год. у вече на копак дођу на зборно место — бањичко брдо, гди ће се вежбати 17 и 18. истог месеца.

Осим тога позивају се и сви резервни официри који припадају II. позиву народ. војске, да и они означеног дана предстану на зборно место својим јединицама.

Даље имају сви обвезници понети собом и свој војнички билет, потребно одело,

кошуље, прибор за јело, ћебе или поћаву за покривање.

Према наређењу ове команде од 9 Јула ове год. Бр. 3360. позивају се сви обвезници коњичког ескадрона II. позива народ. војске и ордоанси свих пешадиских штабева са прописним коњем и прибором, да 11. Септембра ове године у 6 часова у јутру дођу на зборно место — Тркалиште, гди ће се вежбати два дана.

Сваки обвезник понеће собом војнички билет, храну за себе и коња за два дана.

Према наређењу VII пуков. окр. команде од 17. Јула ове год. Бр. 4635. позивају се обвезници — пешаци I. позива народне војске и сва комора да 20. Августа ове год. у вече на копак дођу на зборно место — бањичко брдо, гди ће се вежбати 21, 22, 23, 24 25, 26, 27, 28, 29 и 30. истог месеца.

Обвезници болничарске, пекарске, занатлијске чете и протехничко одељеље који припадају I. позиву народ. војске као и сва лица која комору за ове јединице дају, позивају се, да 1. Септембра ове год. у вече на копак дођу на зборно место — бањичко брдо, гди ће се вежбати 2 и 3 истог месеца.

Обвезници артиљеријског пука без стоке, као и сва лица која за ову јединицу комору дају, позивају се, да 5. Септембра ове год. у вече на копак дођу на зборно место — бањичко брдо, гди ће се вежбати 6 и 7. истог месеца.

Обвезници профијант и муницијоне колоне са штабом без стоке и без коморе, позивају се, да 9. Септембра ове год. у вече на копак дођу на зборно место — бањичко брдо, гди ће се вежбати 10 и 11. истог месеца.

Обвезници месног пешадиског батаљона, коњичких возова и осталих местних трупа

једва спасе бегством, један рањен Текелијевић. Ну то није смело Павла, скупивши све чете код *Хорома* (Оршаве), пребаци их код *Рама* на ову страну Дунава. Ту су српски Шајкаши показали велику брзину и вештину у превозењу. Од Рама пошље Павао једно одељење српске коњице под Дм. Јакшићем на *Голубац*, да спречи голубачке Турке, ако би они хтели слеђа напасти осталу српску војску, коју сад креташе Смедереву. Голубачки заповедник изађе Јакшићу на сусрет са 1000 коњаника, али зло прође, јер му Јакшић половину људи потуче, а остале све зароби. Самог њега гонио је Јакшић до градских капија, где сусретавши га, једним хитцем одруби му главу. Кнез Павао заповеди, да се изведу преда њ сви турски заробљеници, па их све посече, да би тиме заплашио смедеревске Турке, те да му предаду град без отвора, ако су жељни носити главе на рамену. У то дође Павлу у помоћ и Змај-деспот Вук са командантом Београда, Розговићем, који се беху, у исто време кад и Павао, упутили из Београда на Смедерево. Здруженим војскама палаху се збиља брзом паду града. Међутим под самим зидинама, отворила се беше прва битка на води између храбрих српских Шај-

каша и турских лађара. Лепо ту битку описује сам краљ у једном писму рим-папи.⁽¹⁾ „Nam Paulus Kinisy вели краљ — generalis capitaneus noster, ad custodiam partium inferiorum Regni nostro deputatus collectis ad se gentibus nostris, que sibi in praesidium lim per nos date sunt, iussu nostro deductis per Danubium navibus, in distantia triginta quinque milium passum infra Sanderew transportavit (tranfretavit), totamque Rasciam ultra Sanderew usque ad Chrwosowatz (Крушевац) depopulatus est. Deinde ut maiori Turkos iniuria afficeret navibus certis traiecit sub ipsius civitatis muro, in ripam Danubii descendit, ibique Malcozowich Dominum Rasciae Wayvodam eius loci, cum suis omnibus collectam, et expedita manu nequiquam suos defendere cupientem, invitavit ad pugnam, manusque cum illis consternit, donec illi ventur in fugam. Deinde conscensis navibus, cum nostri abirent, naves turcorum que septem et decem, nostrorum naves celeritate illa navali invaserant, duas nostrorum naves abripuerant, quas sic abreptas nostri in secuti et illas recuperaverant, et insu-

(1) Гласник срп. уч. др. књ. 67. стр. 34—35. — Писмо је од 14. децембра 1840. год., али је то погрешка, већ мора бити 1881. год.

per turcorum navibus submersis, quindecim reliquas cum universis turcis, qui in eis fuerant, asportarunt, atque sub conspectum Capitanei nostri trecenta turcorum capita, ut erant recens amputata posuerunt etc.“ Исто вест јавља и епископ Хадрије краљу сицилијанском, у писму од 15. новембра 1481. год.⁽¹⁾ „Јутрос је Н. В. добило новости од војске своје, да је ова, идући Дунавом на лађама, потукла Турке, који су били тако исто на лађама, излазећи на сусрет, да препрече пут краљевој војсци. Од ових Турака заробљено је живих 800, а остали су погубљени.“ Писмо је ово врло важно, и по опису тврђаве смедеревске и појединостима ратовања сухоземне војске Павлове. За Смедерево вели Хадрије, како је то „место врло важно за целу краљевину, врло јако и неосвојимо оружјем, само глађу.“ Даље, како је краљ заповедио да се према Смедереву, на левој обали Дунава, подигне једна тврђава, тако да „између Смедерева и речене тврђаве биће само простор реке Дунава, који ће пролазити кроз друге две тврђаве, које зида на другој обали (десној), у намери да се забрани унос хране у град. Поменуће тврђаве,

(1) Макушев А. у Гласнику срп. уч. др. одељ. друго) књ. 14. стр. 59. под бр. 18.

свију јединица I. позива народ. војске, позивају се, да 16. Септембра ове године у вече на конач дођу на зборно место — бањичко брдо, гди ће се вежбати 17 и 18. истог месеца.

Осим тога, позивају се сви ордонанси, коњаници, да и они следују својим јединицама.

Сви обвезници имају понети собом и свој војнички билет, потребно одело, кошуље прибор за јело, ћебе или пољаву за покривање.

Они обвезници који се према овоме позиву имају вежбати само два дана, понеће собом храну за себе и стоку за два дана.

Према наређењу исте команде од 9. Јуна ове год. Бр. 3360 позивају се сви коњаници редовне војске и ордонанси код свих пешадијских штабова, да са прописним коњем и прибором 4. Септембра ове год. у јутру у 6 часова дођу на зборно место — Тркалиште, гди ће се вежбаги два дана.

Сваки обвезник понеће собом војнички билет, храну за себе и коња за два дана.

Који обвезник овом позиву не следује строго ће бити кажњен и при том издржаће дупло вежбање, о свом трошку.

Од стране суда општине вар. Београда 1. Августа 1893 год. АБр. 3178 и 3969.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ЛХ. РЕДОВАН САСТАНАК

18. Августа 1893 год.

Преседавао председник г. Милован Р. Маринковић од одборника били г. г. Ђорђе С. Новаковић, А. Ј. Одавић, А. П. Дашковић, Мијајло Јанковић, Ј. Ђуровић, С. Чађевић, Илија Ђорђевић, К. Петровић, Др. Марко Т. Леко, Милан М. Ђорић, пол. Таса Капетан Спасић, М. Велизарић, Р. Драговић, Михајло М. Ђор-

дао је краљ утврдити и снабдети свима потребама, а особито топовима, јер их храном може снабдети колико и кад хоће. Остатак војске обилази предео палећи и пљачкајући сва села и места у околини, где нема никакве тврђаве, да само убију сваку наду опсађеницима у граду, да ће, ма с које стране добити хране.... Около Смедерева има 3 редута (шанца) т. ј. града, који чувају јаничари, и којима је наложено, да никада и ни за што на овоме свету не смеју изаћи из тих редута, јер сваки, ко би ту заповест прекорачио, смрћу би био кажњен. У те редуте нико, осим јаничара одређених за стражу, није смео ући. Кад би заповедник оне земље (patria), који се зове војвода, хтео ући у град, мора да је сам и да положи оружје пред капијом. (!) Иза тога града налази се други град од земље, озидан у наоколо врло јаким рововима, кроз које тече једна река, пунећи их увек водом. У томе граду станује, ради чувања, поменути војвода са *тежацима* — јамачно српски сељаци, силом приморавани на такву службу — одређеним на стражу; и они такође не смеју одатле никако и ни за какву ствар изаћи; морају само пазити на стражарење и чување поменутог града, и ни један од

Ђевић, С. Вељановић, Соломон Азријел, К. Б. Михајловић, Мих. Д. Банковић, Др. Павао Поповић, Љ. Јовановић, Никола Х. Поповић, Др. М. Радовановић, М. Капетановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држан: 12 Августа 1893 год. и примљен је без икаквих измена.

II.

Одборник г. Мијајло Ђорђевић пита, зашто се већ једном не регулише питање о црквеном одбору цркве св. Марка.

Председник одговара, да овај предмет стоји на дневном реду и да ће се решити, кад на њега ред дође.

III.

Одборник г. Коста Б. Михајловић предлаже, да се прокопа шанац код дрвене ћуприје до жељезничке станице, како се неби вода задржавала и кужила ваздух.

Председник изјављује, да је предузето све што треба, да се ово изврши.

IV.

Одборник г. Ђорђе Новаковић предлаже, да се оправа басамаци, што спајају Топличин венац са Космајском улицом.

Председник изјављује, да је овај предмет на дневном реду и да већ од дугог времена чека на одборско решење.

V.

Одборник г. Соломон Азријел примећује да је у буџету прихода за ову годину стављена цифра од пет хиљада динара, као приход од лекарског прегледа проститутских радња, но да се овај приход никако не прикупља, пошто је државна власт преглед проституткиња узела у своје руке, — па пита председника, да ли је предузео штогод, да се приход овај општини осигура.

Председник одговара, да је овај предмет у току исправе са министарством унутрашњих дела, па кад буде свршено известити ће и одбор.

VI.

Одборник г. Мијајло Д. Банковић пита, зашто до сада није оправљен канал у Каменичкој улици који је д дужега времена разваљен.

ових тежака не сме ући у прави град (!), нити изаћи ради пљачке или какве друге штете суседима. За овим озиданим градом, има други редут утврђен врло јаким и широким опкопима пуним воде; и у овом шанцу станује стража за чување земље и предела... Написао сам за потребно, да Вас о овоме известим, како бисте дознали за положај и стање Смедерева, које, ако Бог да, овом св. краљу, да га освоји, неће бити друге препреке до Цариграда.“ (!) — Није, дакле, ни чудо, што су и Турци и Срби давали толику важност Смедереву и трудили се, једни да га одрже и што боље утврде, а други да га пошто по то освоје.

Не могући због толике јачине града, продужити озбиљнију опсаду, а немајући у први мах, ни потребна материјала за опсађивање — који је, како се из Хадријевога писма види, касније стигао — српске војсковође спуште се на најкама низ Мораву, оставивши код Смедерева малу војску, колико само да себи обезбеде леђа, од могућих Али-бегових напада из града. Дођу до Крушевца (Сирвосоватз). Пробаве у околини читавих 12

(1) У истом смислу, о свему томе, јавља писмом својим од 19. нов. 1481. год. и краљица будимска, негосеницијском краљу. (Гласник срп. уч. др. (Н. одељак), књ. 14. стр. 52.)

Председник одговара, да је већ отпочет рад око оправке овога канала.

VII.

По прочитању акта истражног судије за варош Београд АБр. 4518, 4532, и акта истражног судије за варош Београд АБр. 4540, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица — одбор је изјавио, да су му Душан Предраговић и Петар Узелац тргов. помоћници и Владимир Костић скитница непознати; да је Вождар Јанковић погач. сиротног стања а да му је његово владање непознато.

VIII.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о сиротном стању. По прочитању тих молби АБр. 4592, 4548, 4586, 4588, 4607, 4681, 4680, 4679, 4678, 4677, 4676, 4675, 4674, 4515, 4618, 4590, 4579, 4578, 4577, 4610. — одбор је изјавио мишљење, да се суд претходно увери о имовном стању молилаца: Јована Манаковића, Милке Милутиновића, Живке Радић, Софије Б. Исак, Даринке Павичевић Љубинке Поркићеве ученице I р. е. ж. школе, Наталије Марићеве учен. VI. раз. Василија Вукомановића ђака, Теофила Бекића ђака, Ружице Лазаревић, Милоша Томичића служитеља, Даринке Путник ученице, Катарине Петровићеве, Душана Рајковића ђака, Марте Петровићеве ученице, Густава Хомолке ђака, Николе Т. Павловића ђака, Сретена Т. Павловића ђака, Светислава Атанасијевић, Ивана Павићевевића правника, па тек онда да им изда тражено уверење.

IX.

По прочитању протокола лицитације, ГБр. 3685, држане за грађене обора на марвеном тргу на Тркалишту — одбор је решио, да се грађење ових обора уступи А. Клолу и Ђ. Ссоловићу као најнижим понуђачима и то, грађење свињских обора по осам стотина динара и грађење обора за ситне преживаре по шест стотина динара, према осталим погодбама и поднетом плану с тим, да предузимачи неће моћи тражити никакве накнаде, ако рад око подизања ових обора буде спречен или одложен због колере.

X.

Председник општине извештава одбор, да је еснаф бозацијски понудио по две хиљаде динара

дана, пустомећи је и спремајући народ на сеобу. Кад су били готови, врате се истим путем, водећи собом око 50 000 српских исељеника, „cum mille naturalibus Turcis, viris strenuis.“ Код Смедерева пребаце их у Угарску, (!) где им краљ тек доцније одреди земље за насељење.

Тако је и овај знаменити покушај целокупне српске војске, да отме Смедерево, остао узалудан, опет из недостатка довољне ратне спреме, зашто је наравно крив сам краљ Матија, што томе предузећу Срба није поклатио озбиљније пажње.

Турци су се овог пута уверили по свој прилици, да им линија, између Смедерева и Голупца, није увек обезбеђена тим двама градовима, те су подigli одмах међу њима још два града, како и наши летописи сведоче: „В лето 1483. ходи Мехмет паша на Доунав и сазида 6 града: храм и коулич.“

За живота деспота Вука, ово је био

(1) Hammer J.: Gesch. d. osm. Reiches, B. I. S. 625—626. — Engel v. H. J.: Allg. Weltgeschichte, B. III. одсек Gesch. v. Servien, S. 448. — Праг: Annales etc. I. IV. p. 157. — Рацки Fr. др.: Knjizevnik, II. стр. 485 до 486. — Picot E. (Павловић Ст.): Срби у Угар. I. стр. 41—42. Гласник срп. уч. др. књ. 67. стр. XXVIII. и даље. — Наши летописи бележе, у кратко, овај поход са ово неколико речи: „В лето 1481. поплени Воук Браичево и расида Крушевца.“

годишње за три године на име прихода од бозе, што се у вароши Београду производи и троши — на предлаже, да одбор усвоји ову понуду, пошто нема изгледа да ће се моћи од бозе прикупити годишње пет хиљаде динара, колико је буџетом предвиђено.

По прочитању тога предлога ББр. 1648 одбор је решио, усваја се понуда сена бозацијског, да на име прихода од бозе плати општини две хиљаде динара за ову 1893 годину, за идуће године, да се поднесе одбору ченова на решење.

XI.

Председник износи одбору на решење предлог суда за набавку сточне хране.

По прочитању тога предлога АБр. 4757 одбор је решио, да се за храну стоке пожарне чете и рабацкијских возова набави до сто двадесет хиљада килограма сена, двадесет хиљада килограма сламе, по двадесет и пет хиљада кгр. зоби, јечма и мекиња. Сено и слама, да се купује од селака а зоб, јечам и мекиње да се набавља путем лицитације онако како се предлаже.

XII.

Председник износи одбору на решење предлог управника грађевинског одељења о чишћењу улица и изношењу ђубрета из домова.

По прочитању тога предлога ГБр. 2601 одбор је решио, да се чишћење улица београдских у први мах покуша вршити као што је у предлогу за први покушај назначено, одобрив за то кредит од две хиљаде динара за сваки месец.

XIII.

На предлог грађевинског одељења општине београдске ГБр. 3452 а у свези са својим решењем од 18. Јуна 1892. год. АБр. 7587, одбор је решио, одобрава те кредит од хиљаду две стотине тридесет динара из партије буџетом одређене за непредвиђене трошкове за израду постоља од гранита за споменик Буре Даничића.

XIV.

На предлог грађевинског одељења општине београдске ГБр. 3266 одбор је решио, одобрава се кредит од хиљаду четир стотине дин. за калдрисање житнога трга на Малој пијаци.

XV.

Према одлуци одборској од 9. Јула о. г. ГБр. 2970 председник износи одбору на решење предлог грађевинског одељења заједно са плановима и предрачуном о грађењу ограда око нове школе на Дорћолу.

По прегледу планова и предрачуна одбор је решио, одобрава се кредит од осам хиљада и пет стотина динара из партије одређене на грађење основних школа за подизање ограда око нове школе на дорћолу према поднетом плану.

XVI.

Председник износи одбору на решење извештај повереништва изабратог у седници одборској од 24. Априла 1892 год. АБр. 6641 за избор плаца за основну школу у Палилули.

Одбор је одлучио, да овај предмет остане за идућу седницу.

IX ВАНРЕДНИ САСТАНАЈ 22. Августа 1893 год.

Председавао председник г. Милован Р. Маривковић присуствовали чланови суда г. г. Јов. Антонијевић, Јов. Илић, кнеговски помоћник К. Чулић, од одборника били г. г. Н. Х. Поповић, Филип Васиљевић, Др. М. Т. Леко, Љ. Јовановић, М. Капетановић, М. П. Болчић, Ст. Чађевић, Ј. Ђуровић, М. Јанковић, Г. Бркић, С. Вељановић, М. М. Ђорђевић, Л. Радоњић, М. Триковић, Ђ. С. Новаковић, А. Шток, К. Петровић, А. Ј. Одавић, Ј. Христић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 28. Августа 1893 г. и у одлуци КББр. 447 учињена је доцна, да се о изношењу ђубрета из домова поднесе одбору доцније на решење.

II.

Председник износи одбору на мишљење молбе, којим се траже уверења о сиротном стању.

По прочитању тих молби АБр. 4757, 4760, 4735, 4709, 4714, 4738, 4753, 4744, 4749, 4778, 4790, 4809, 4810, 4811, 4828, 4831, 4830 одбор је изјавио мишљење, да се суд претходно увери о имовном стању молилаца: Константина Костића ћака, Драгоја Д. Котлајића ћака, Драге Стефановић, Бранисаве Ђурића, Наталије Ж. Радовићеве, Милоја Миљковића ћака, Аце Пе-

ковића кројача, Даринке Васијевић ученице, Катарине О. Доронтић, Милоша Стефановића ћака, Милана Обрадовића ћака, Јована М. Бермаповића ћака, Милана Ђ. Радукића, Наталије Капетановић ученице, Милана Грола ћака, Јелене Грол ученице, Даринке Стошић ученице и Марије Бандине ученице на тек онда да им изда тражено уверење.

III.

Председник износи одбору на решење извештај повереништва за избор места за подизање основне школе у Палилули.

По прочитању тога извештаја АБр. 4787 1893. год. одбор је после поименичног гласања са 12 гласова против 8. (један није гласао) решио, да се од понуђених плацева ни један не откупи, пошто ни један не одговара потреби, већ да се основна школа за кварт палилулски подигне на палилулском тргу.

IV.

Одборник г. др. Марко Леко предлаже, да суд општински препоручи грађанству, да за време док траје опасност од колере, употребљује искључиво воду из новог београдског водовода, пошто је то чистија и здравија, но она из старог реконструисаног водовода.

По саслушању овога одбор је усвојио, у свему предлог г. др. Марка Лека и препоручио суду, да путем огласа у новинама препоручи грађанству употребу воде из новог водовода као здравије и чистије, као и да од сада редовно објављује у општинским новинама хемијску анализу воде из новог водовода.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ.

Смотра изложбе пољопривредних алата, справа и машина.

Раније је нарочитим прогласом објављено, да ће српско пољопривредно друштво приредити ове године, у Септембру месецу у Јагодини, смотру свију и сваковрсних алата, справа и машина пољопривредних, израђених у Србији.

Али како се је у остављеном року показало врло слаб одзив од стране наших

последњи већи поход Срба у ове крајеве. Спомине се још да је у септембру 1482. год. не далеко од Смедерева, кнез Павао опет задобио једну победу над Турцима, и то у друштву са Змај-деспотом Вуком, и да су тада један део пљачке, који том приликом задобише, послали краљу на дар.⁽¹⁾

Султан Бајазит настојавао је, да у ово време буде са Хришћанима на миру, бојећи се свога брата Ђемн, да га Хришћани не потпомогну. Ђем је, као што смо споменули, одбегао 1482. Јовановцима, и тражаше помоћи од краља Матије, нудећи му *сву Србију, Босну и Блгарску*.⁽²⁾ Али Матија беше без савезника, и то добро дође Бајазиту, те похита и са Матијом закључи 1483. год. примирје на пет година, продуживши га доцније још на три године.⁽³⁾

Ово мирно време, од стране Турака, употреби краљ Матија, да сврши ствар са Фридрихом III. Скупи војеку, пође право на Беч, цар утекне у Нирнберг,

(1) Engel v. H. J.: Allgem. Welthistorie, V. III. одсек Gesch. v. Servien S. 448.

(2) Louis-Leger: Hist. de l'Autr.-Hongrie, p. 233.

(3) На истом месту. — Engel v. H. J.: Allg. Welthistorie, V. III. одсек Gesch. v. Servien, S. 434. — Smičiklas T.: Povj. hrvat. knj. I. стр. 667. — Рајић Ј.: Ист. Србов. итд. св. III. стр. 301. Он погрешно ставља овај мир у 1484. годину.

а Матија нагна Беч на предају. Године 1485. 1. јуна свечано је ушао у ту Фридрихову престоницу.⁽¹⁾ Како сведочи поменути поп Ђорђе Сремац, Срби су и овог пута решили предају града.⁽²⁾

После овога времена Срби, за све време живота свога деспота, нису нигде више ратовали, те је сада Змај-деспот Вук могао обратити пажњу и на уређивање стања својих поданика, чији се број, оном последњом сеобом српском из моравске долине и Браничева, јако умножио. Наши извори, истина, спомињу од год. 1465. само ову последњу сеобу под 1481. год. Али поуздано можемо мислити, да је мањих пресељавања оностраних Срба, нарочито из крајева уза Саву и Дунав, било више, приликом сваког преласка српске и мађарске војске у наше стране, које су заштићавале исељенике. Јер речи наших летописаца: „*поилени*“ „*populatnr*“, које се чују врло често, не могу друго значити, до — *исели*; а такав је случај нарочито био после пада Шапца, када деспот Вук „*populatnr Sarajevo et Szrebrnizam*.“

Ови последњи пресељеници српски — вели Енгел — беху одвећ сиромашни; не

(1) Louis-Leger: Histoire de l'Autr.-Hongrie, p. 234.

(2) Срб. Летописе за год. 1858. ч. II. стр. 16—17.

имаћаху ни шатора, под којима би се склонили од непогоде, већ лежаху на голој земљи, изложени без прекидног пљунтању кише, која као за инат, у доба њихова преласка, падаше за дуго време. Поред тога, од дугог путовања, тако беху изнемогли, да их је жалост било погледати. Ну, заузимањем деспотовим, и за њих се постара краљ. Дадоше им се насељене земље у Банату око Темишвара, које они наседе. Међутим настане сада Змај-деспот Вук око краља, да скине Србима један велики терет с леђа, који они неправедно ношаху све до сада. По примеру осталих католичких становника угарских, морали су и Срби, дошав у земље католичке, плаћати свештеницима католичким неки десетак, поред онога, што су Срби морали давати својим православним свештеницима на издржавање. Овај им је намет био и неправедан и тежак. Краљ, да ма колико било захвали Србима за до сада учињене му, у свима приликама, неизмерне услуге, на молбу деспотову, укине давање тог десетка засебним чланком саборским од год. 1481. „*Item quod Rasciani* — вели се у том чланку — *et caeteri huiusmodi Schismatici, ad salutionem decimarum non astrigantur, et neque per Comites parochiales,*

занатлија и мајстора за учашће на ову смотру, — то сада према пакпадном решењу срп. пољопр. друштва саспштавамо о томе следеће:

1. Да је рок за пријаву продужен до 20. Септембра ов. год.

2. Ако до тога рока буде пријава у довољној мери, како се за смотру у правом смислу изискује, — смотра ће се држати у Јагодинам концем Септембра или у почетку Октобра. Иначе држање те опште смотре одложиће се, а само пријављене сиваве, алати и машине прикупиће се у Београду код срп. пољопривредног друштва, ту прегледати и оценити, па према томе и наградити.

Чини се и чиниће се све, само да што областије и разноврсније б, ду престављене на овој смотри све сиваве, алати и машине, што се за употребу у пољопривреди израђују у нашој земљи. Одређена је и повећа сума — 3000 дин. — за награде у новцу, а поред тога даваће се и лепе похвалнице. Штета би била, ако се само са немара и неодзива наших занатлија и мајстора, не оствари ова тако лепа и корисна намера нашег пољопривредног друштва.

С тога срп. пољопр. друштво и опет позива у првом реду наше занатлије и мајсторе, да се сами што пре и у што већем броју пријаве за ову смотру. А све своје подружине, управе занатлиског удружења и занатл. радничког савеза и њихове пододборе и подружине, окружне одборе, полицијске и општинске власти и све пријатеље привредног напретка моли, да га потпомогну у овоме подухвату, обавештавајући и упућујући занатлије на смотру и чинећи им у томе све могуће олакшице. Пријаве и за све упућивати и обраћати се срп. пољопр. друштву Београд.

По представци и молби друштва, г. министар грађевина је већ решио и одо-

брио извесне олакшице, како за пренос предмета железницом, тако и за подвоз запатлија и посетилаца, до места где би се смотра држала.

Концерат. Данас по подне у 4. часа биће на Калимегдану концерат целокупне војне музике у корист улепшавања Калимегдана.

Лажни гласови. Има неколико злих људи, који проносе гласове по вароши, нарочито међу сељацима, што доносе своје производе на београдску пијацу, да ће општина београдска наплаћивати у име трошарине на суве шљиве од сваких кола по пет динара. Ово није истина. Општина београдска неће наплаћивати ништа на име трошарине на суву шљиву, већ ће се плаћати само по један грош од сваких кола, кад у варош уђу на била она шљивама или чим другим натоварена или празна.

Сува шљива је нарочито ослобођена трошарине чланом III тарифе општинске

Умољављу се сви листови да ову злобну лаж на овај начин опроргну.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ

У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда, У седмици од 15. до 21. Августа 1893. год. допутовало 977 одиутовало 628. Од којих су:

а.) Пола: мушког 921, женског 56.

б.) Вероисповести: православне 873, католичке и протестан. 78, мојсијевске 15, мухамеданске 11, свега 977.

instar aliorum, ad huiusmodi decimarum compellantur; quodque ad Christianos in quorum medio tales Schismatici morantur, aut e contra, ratione ipsorum Schismaticorum et non solutione decimarum, interdictum ecclesiasticum non imputantur". Краљевски сабор потврдио је поново ову наредбу год. 1495. чл. XIV.: „Sunt plurima loca in confiniis regni sita, in quibus Rasciani, Rutheni, Wallachi, et alii Schismatici in terris christianorum habitant, et de eisdem terris haecenus iuxta eorum ritu viventes nullas peritus decimas solvere consueverunt. quos tamen ipsi domini Praelati ad decimas s. lventas cogere nitentur. Et quia ipsae decimae in patrimonio Christi hominibus, praesertim vero illis ad vocationem et assecurationem Regiae Maiestatis ac Woywodarum, Baronum et caeterorum officialium ipsa confinia Regni tenentium, dicta loca incolentibus exigunt; ob hoc ardinatum est et conclusum:

„Quod a modo de caetero ab ipsis Rascianis, Ruthenis, Wallachis et aliis Schismaticis in quibus cunq. terris Christianorum residentibus nullae penitus decimae exigantur.“⁽¹⁾

(1) Pisot E.: (Павловић Ст.): Срби у Угарској, I. стр. 43.

Врло је занимљив и поучан разлог, који је, веде угарски историци, и руководио Матију, да изда овакав чланак законски и односно Срба. Салаија вели: „да се Раци и још други шизматици не приморавају на давање десетка... под том примедбом, и по том изричном изјашнењу: да се овакви Раци или шизматици не сматрају слободнима за вечита времена од давања десетка — као што и нису слободни — но само до тог доба док се овакви иностранци или бегунци у Мађарској, на областима, које су потчињене светој круни, на добар начин населе, и на ту цел да по примеру оваких бегунаца и други становници турскога царства што више се клоне на досељавање, пошто би видели, да су они, што су већ пре овамо прешли, таквим преимућствима награђени.“⁽¹⁾ Овоме не треба никаква коментара. Доцније ћемо имати прилике још боље уверити се о дволичној политици свих мађарских и аустријских владара према Србима; а и њиховој великој издашности у обећавању, али и о вољи, да се ни једно такво обећање не испуни.

Краљ Матија се овом приликом видним знаком захвалио и деспоту, давши му писмом својим од 12. априла 1482.

(1) Гласник срп. уч. др. књ. XXVIII. стр. 47—48.

в.) Постојбина: Србија 799, Аустро-Угарска 92, Босна и Херцеговина 20, Црна Гора 15, Грчка 2, Турска 13, Бугарска 7, Румунија 2, Русија 3, Германија 10, Франц. 7, Италија 4, остале државе 3.

г.) Занимање путника: Тежаци и економи 47, Занатлије 75, Трговци 315, индустријалци 4, шпекуланти и предузимачи 22, Гостионичари 32, Интелигенција (војска) 303, Ђаци 100, раденици и помоћници 8, Пиљари и бозације 7, падничари и слуге 63.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 26. Августа 1893. год.

ОБЈАВА

Суду општ. града београда, потребна је једна зграда за основну школу.

Зграда ова треба да је на западном врачару, да има довољно простора за смештај 2 разреда, где могу стати 80—100 љака.

Ко има овакову зграду и жели је дати под закуп, нека поднесе понуду рачуноводству овог суда најдаље до 1. Септембра ове године.

Понуђач у понуди треба да означи где постоји зграда (улица и број) колико и каквих одељења има, и колику кирију годишњу тражи.

СБр. 12895 — Од суда општине града Београда, 20. Августа 1893 год у Београду.

год.⁽¹⁾ добра: „...castella Komogoyno et Gradisky appellata, item oppidum similiter Komogoyno cum tributo nec non possessiones Gradyzza, Ozelzko, Brebrownyeza, Gradya, Oresya, ac porciones possessionarias in possessionibus Zelcze, Ztermina vocatis, in comitatu Zagrabienzi existentibus habitis, uniuersaque alia bona possessionaria porcionesque et quelibet iura possessionaria nobilis Joannis Traylikowyth etc.“ Из другог писма деспотова 1. јуна 1478. епископу загребачке дијецезе. Освалду,⁽²⁾ види се, да је деспот у загребачком комитету имао осим својих градова Feuekew (Бела Стена) и Thethewsewyna (Тетушевина) и других још добара. Она се још боље могу видети у самом деспотовом завештању својој жени Барбари, од 3. маја 1485. год.⁽³⁾ где се набрајају до неких сто села и градова у „crisiensi et zagrabienzi comitatibus“ — које је све деспот: „Barbare consorti sue infra totam eiusdem vitam“ дао и уписао.

(НАСТАВЉЕ СЕ)

(1) Starine, издаје југосл. акад. књ. V. стр. 121.

(2) Starine, издаје југослав. акад. књ. V. стр. 120.

(3) На истом месту, стр. 122—123.

О ВОДИ ИЗ БЕОГРАДСКИХ ВОДОВОДА. СРЕДНА КОЛИЧИНА ВОДЕ У ЧАСУ У ПЕРИОДУ СРЕДНЕГО МЕСЕЦА И ТО

У извештају сталнога техничког одбора за истраживање воде: „О квалитету варошких водовода“, публикован је 1889. год цео број анализа различитих вода из Београда и околине. После тога, воде, из старог и новог водовода, редовно се у Државној хемијској лабораторији аналишу и резултати тих анализа, саопштавају се урави београд. водовода. По изјављеној жељи, у последњој седници одбора општинске вароши Београда, од сада ће се поменути извештаји редовно сваког месеца у општинским новинама, објављивати. Последњи извештај гласи:

АНАЛИЗЕ БЕОГРАДСКИХ ВОДА ЗА ПИЋЕ, КОЈЕ СУ У ДРЖАВНОЈ ХЕМИЈСКОЈ ЛАБОРАТОРИЈИ ПРОЦЕЉАНОГ МЕСЕЦА И ТО
од 21. Јула до 21. Августа об. г. извршене.

Број	БОЈА ВОДА:	Када је узета проба:	Када је анализана:	Температура воде:	Температура ваздуха и време:	чврстих материја на 1000	хлора Cl	азотне киселине N ₂ O ₃	азотна киселина N ₂ O ₅	вањна киселина NH ₃	Амонијум-хлорид	супституирана силицијум-оксидна твр.	оксидна твр. магнезијум-оксидна твр.	Fe ₂ O ₃ и Al ₂ O ₃	оксидна твр. Fe ₂ O ₃	K ₂ O	CaO	MgO	Средња вредност киселине CO ₂	Киселина CO ₂	Немачких степена тежине:	Број бактерија у 1 cm ³	НАПОМЕНЕ:	
																								температура на 10-1100
1.	I. Нов водовод; Чесма у лабораторији	26 VII	26 VII	16.3	киша 15°	0.510	0.0011	0.0177	0.023	0.	0.	0.020	0.012	0.012	0.020	0.020	0.147	0.069	0.055	0.0049	24.36.			
2.	" терезијска	26 VII	26 VII	15.25	киша 15°	0.539	0.004	0.018	0.0023	0.	0.	0.020	0.006	0.006	0.020	0.020	0.142	0.045	0.055	0.0049	20.5			
3.	I бунар у Млаши	6 VIII	6 VIII	15.5	недро 27°	0.495	0.001	0.0355	0.01	0.00001	0.	0.018	0.0056	0.0056	0.018	0.018	0.141	0.051	0.052	0.005	21.24.			
4.	II " "	6 VIII	6 VIII	14.85	недро 27°	0.478	0.0014	0.0218	0.012	0.	0.	0.0172	0.0088	0.0088	0.0172	0.0172	0.160	0.080	0.058	0.0033	27.2.			
5.	III " "	6 VIII	6 VIII	14.	недро 27°	0.560	0.003	0.0171	0.0068	0.	0.00004	0.0172	0.0088	0.0088	0.0172	0.0172	0.160	0.080	0.058	0.0033	27.2.			
6.	IV " "	6 VIII	6 VIII	13.95	недро 27°	0.540	0.0027	0.0095	0.0008	0.	0.00005	0.015	0.012	0.012	0.015	0.015	0.136	0.098	0.057	0.0026	27.32.			
7.	V " "	6 VIII	6 VIII	14.	недро 27°	0.532	0.0027	0.0075	0.0013	0.	0.00005	0.009	0.018	0.018	0.009	0.009	0.146	0.093	0.059	0.0029	27.62.			
8.	Главни " "	6 VIII	6 VIII	15.	недро 27°	0.523	0.0023	0.022	0.0012	0.	0.00004	0.021	0.009	0.009	0.021	0.021	0.149	0.069	0.045	0.0029	24.67.			
9.	Чесма у " "	6 VIII	6 VIII	15°	недро 27°	0.522	0.002	0.0188	0.0012	0.	0.00001	0.014	0.010	0.010	0.014	0.014	0.1464	0.073	0.020	0.0128	24.86.			
10.	" " лабораторија	9 VIII	9 VIII	16°	недро 28°	0.530	0.0018	0.0195	0.0012	0.	0.00001	0.034	0.018	0.018	0.034	0.034			0.018				12	
11.	" " језрејској мази	18 VIII	18 VIII	18°	недро 25°	0.536	0.0005	0.020	0.002	0.	0.00001												10	
12.	" " лабораторија	18 VIII	18 VIII	17°	недро 25°	0.537	0.008	0.0193	0.002	0.	0.00001													
1.	II. Стари водовод; варошки, цветни трг.	26 VII	26 VII	16°	киша 15°	0.310	0.001	0.003	0.0068	0.	0.	0.013	0.006	0.006	0.013	0.013	0.097	0.0522			17.08.			
2.	" " цветни трг.	18 VIII	18 VIII	16.75	недро 25°	0.340	0.0013	0.0054	0.005	0.	0.													
3.	" " код сабор. цркве.	18 VIII	18 VIII	19°	недро 25°	0.400	0.0023	0.0056	0.005	0.	0.											422.		
4.	Билбордер, наизд. чес.	26 VII	26 VII	16.5	киша 15°	0.352	0.001	0.0051	0.005	0.	0.	0.010	0.004	0.004	0.010	0.010	0.103	0.052			17.60.			
5.	" " чукур чесма	26 VII	26 VII	18.25	киша 15°	0.357	0.001	0.005	0.005	0.	0.													
6.	" " код ст. сав. дома.	18 VIII	18 VIII	19°	недро 25°	0.347	0.0005	0.0058	0.003	0.	0.											192.		
7.	рамскг, чесма I	26 VII	26 VII	17.	киша 15°	0.357	0.0008	0.005	0.011	0.	0.	0.007	0.005	0.005	0.007	0.007	0.097	0.056			17.52.			
8.	" " II	18 VIII	18 VIII	17°	недро 25°	0.374	0.001	0.002	0.0075	0.	0.												114.	

Др. А. Вега, општински хемичар
Др. Марко Т. Лeko, државни хемичар.
Ови најновији резултати анализа, спроведени су следећим писмом:

УПРАВИ БЕОГРАДСКОГ ВОДОВОДА

У прилогу част ми је поднети два табеларна прегледа о саставу беогр. пијаћих вода, које су од 21. прошлог до 21. ов. м., у Државној хемијској лабораторији, анализане, и то I воде из новог и II из старог водовода.

Како по хемијском саставу, тако и према броју бактерија, вода из новог водовода, која у варош долази, у свему је, као што се види, исправна и боља је од воде из старог водовода. Боља је с тога, што је готово без бактерија а у води из старог реконструисаног водовода, има увек више и по кад кад далеко преко оне границе, која је за пијаће воде, допуштена. Вода из старог водовода, особито кад је мутна, није никако за пиће. За то би пушно било, бар за време, док нам опасност од колере прети, најозбиљније препоручити само воду из новог водовода за пиће. Ово напомињем овом приликом нарочито с тога, што се из искуства зна, од каквога је великог утицаја чиста пијаћа вода, на здравље, за време владања колере. Доказано је, да је обично у оним варошима најжешће беснила колера, које оскудевају у чистој пијаћој води. И кад се то зна, онда по себи се разуме, да треба редовно, а нарочито као сад, кад нам прети опасност од колере, пити само ону воду, која је најчистија, и која најмање може учинити, да организам човечији буде наклоњен болести, а том захтеву, од свију београдских пијаћих вода, најбоље одговара вода из новог водовода.

23. Августа 1893. год.
у Београду.

Државни хемичар
Др. Марко Т. Лено.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Рачуноводство суда ово општинског, држаће у својој канцеларији јавну усмену лицитацију и то:

I. На дан 20. Септембра ове године од 8—12 пре и 2—5 сахати по подне, — за давање под закуп 12 општинских дућана у Фишекцијској улици.

II. На дан 25. Септембра од 8—12 пре и 2—5 сахати по подне, — за давање под закуп 16 плацева у бари венецији, за смештај дрва и јаније.

III. На дан 27. Септембра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп општинског земљишта „стари сењак“.

IV. На дан 28. Септембра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп земљишта општинског до бив. ботаничке баште на јалији.

V. На дан 29. Септембра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп општинског земљишта код војног сењака.

VI. На дан 4. Октобра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп 12 плацева на великом тргу за свињске месарнице.

VII. На дан 5. Октобра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп 7. плацева на великом тргу за говеђе месарнице.

VIII. На дан 7 Октобра од 8—12 пре подне, — за давање под закуп 12 општинских дућана на зеленом венцу за месарнице говеђе и свињске и пиљарнице.

IX. На дан 12 Октобра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп права наплате таксе од акциза на пиће.

X. На дан 15. Октобра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп права туцања кафе — тамиса.

XI. На дан 18. Октобра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп права наплате таксе фијакерске.

XII. На дан 20. Октобра од 8—12 сах. пре подне, — за давање под закуп меса од бобичавих свиња, које се коље на општин. кланици.

XIII. На дан 23. Октобра од 2—5

сах. по подне, — за давање под закуп оправке возова општинских, ковачко-коларски рад.

XIV. На дан 25. Октобра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп оправке возова општинских, сарачко-тапетарски рад.

XV. На дан 27. Октобра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп подкивања коња пожарне чете и волова рабац. општин. возова.

XVI. На дан 28. Октобра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп оправке рабац. општинских возова.

XVII. На дан 1. Новембра од 8—12 сах. пре подне, — за давање под закуп плаца општинског више чесме „књагиње Љубице“.

XVIII. На дан 1. Новембра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп I и II. пећине у таш-мајдану.

XIX. На дан 2. Новембра од 2—5 сах. по подне, — за давање под закуп чипћења пијаца у вар. Београду.

Погодбе о овим закупима могу се сваког радног дана видети у канцеларији рачуноводства.

Ко жели ма шта од овде изложених права узети под закуп, нека означеног дана дође и лицитира, пошто положи прописану кауцију.

СБр. 12.755 — Из канцеларије суда опш. града Београда, 14. Августа 1893 год. у Београду.

Рачуноводство суда општине београдске, држаће на дан 1. Септембра ове године од 2—5 сахати по подне јавну усмену лицитацију за набавку 25.000 кгр. јечма, 25.000 зоби за исхрану коња пожарне чете, за рачун. 1893 годину.

Ко има вољу примити се ове набавке, нека означеног дана дође и лицитира.

Услови набавке могу се видети сваког радног дана у канцеларији рачуноводства а и на сам дан лицитације.

Кауција се полаже у 600 дин. у го-

тову или српско-државним папирима од вредности.

АБр. 4757 — Од суда општине града Београда, 27. Августа 1893 год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ.

I. Димничарство:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0:20 д.
- б) За неузидан шнархерд 0:20 д.
- в) За узидан „ 0:40 д.
- г) За велики узидан шнархерд у гостионици 0:50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата 0:20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака . . . 0:10 д.
- е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима 0:10 д.
- ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи 0:20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0:75 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра 10— д.
- б) Од акова 0:50 д.

III. Псетарина:

- а) Марка за пашче за годину дана . . 3— д.
- б) Обнављање изгубљене марке стаје . . 1— д.

IV. Гробарина.

- а) Гроб за децу 7— д.
- б) Гроб за одрасле 12— д.
- в) Мала гробница 555:52 д.
- г) Велика гробница III. реда 998:39 д.
- д) Велика гробница II. реда 1099:32 д.
- е) Велика гробница I. реда 1684:57 д.

V. Мртвачка кола:

- а) Мртвачка кола стара са два коња . . 12:90 д.
- б) Мртвачка кола са анђелима са два коња 24:90 д.
- в) Мртвачка кола нова са два коња . . 36:90 д.
- г) Мртвачка кола нова са 4 коња . . . 72:90 д.